
IV. EDDU-BROT¹.

367

Allt er hlióð þat er vm kuikendiss eyra ma skilia. hlióð hefir margar kynkvislir. Nu verðr hlióð allt þat sem eyru megu natturliga greina af samkuomu tveggja likama. Aunnur hlióðs grein er su sem heilógh ritning segir andliga hlute² hlióða. Likamlikt hlióð verðr annat af liflegum hlutum en annat af liflausum hlutum. Þat hlióð sem heyriz af liflegum hlutum verðr annat af hrériligum hlutum en annat af ohrérilegum annat af samkvomu hrériligra hluta ok ohrérilegra. Af hrérilegum hlutum verðr hlióð sem af vindum ok vótum. af ohrérilegum hlutum³ hlióð sem af steinum éða malme éða streingium ok verðr þo þersskyns hlióð iafnan af hréring nockurs likama liflegs éða oliflegs. af samkvomu hrérilegra hluta ok ohrérilegra verðr hlióð sem þa er vindr éða elldr éða vótn slérr sinu afle við ióð éða aðra ohrérilega hlute. Hlióð þat er verðr af liflausum hlutum er sumt ogreinelekt svo sem vinda gnyrr éða vatna þytr éða reiðar þrumur en sumt hlióð er greinilikt eftir natturlegri samhlióðan þeirri sem philosophi kaulluðu musikam. verðr þat hlióð eð efzta ok eð ézta af hréring þeirra .vij. bringa er sol ok tungl ok fimm merkisstiðrnur reika vm þér er planete heitu ok heitir þat hlióð celestis armonia suosem himnesk hlióða grein. Greinelikt hlióð verðr j liflausum hlutum þeim sem ver kóllum skemtana r tól sem er j streingium ok pipum ok allzkyns saungfêrum j kluckum ok j óðrum malme. J liflegum hlutum ok vitlausum verðr

---

¹) *Fragmentum membranaceum Arnarnagnæanum Nr. 757 in 4to.* — ²) *in margine eadem manu.* — ³) *excidit: verðr.*

hlióð sem j viðum ok j grósum ok þo af hréringh nockurss hrérulegs likama. Af lifande hlutum þeim er skyn hafa verðr annat hlióð þat er rôdd heitir en annat þat sem eigi er rôdd. sva sem fótastapp eða handaklapp eða annat þuilikt. Ródd er hlióð framfært af kuikuendiss munne formerat af niu natturligvm tolum lungum ok barka tunngu ok tueim vórrum ok florum tónnum. Enn priscianus segir rôdd vera hið granlegzta loptzins högg ok einkanliga eyrum skilianlikt. Ródd greiniz a marga uega. annur rôdd er ritanleg en ænnur oritanleg. Su er oritanleg sem eigi ma stófum greina. Ritanleg rôdd er ónnur merkileg en annur omerkilegh. Su er omerkileg sem til engrar nytsamlegrar merkingar er sett sem bumbo biccix. Merkilegh rôdd er annur af natturu en annur af setning eða sialfuilia. Merkiligh rôdd af natturu er barnagratr eða siukra manna stynr eða annat þuilikt. Merkilegh rôdd af setningu er su er framfæriz af sialfuilia mannzens suo sem þetta u(m). Maðr merkir kuikennde skynsamlegt ok dauðlikt.

¹ Stafr er hinn minnzte hlutr samsettrar raddar sa sem rita ma ok er stafr kallaðr hinn minnzte hlutr j þvi sem tilheyrir allre samsetning staffigrar raddar þviat ver skiptum békr j kapitula enn kapitula j klausur eða vers en klausur j malsgreinir mals greinir j sagnir sagnir j samstófur samstófur j stafe. En þo eru stafir natturliga óskiptilegir þviat stafr er rôdd en rôdd er lopt eðr af lopte formerat. En hvart sem rôdd er lopt eða loptz formeran þa er hon samsett af sinum paurtum suosem loptið með þvi at þat er likamlegt ok aller likamir eru samansetter af sinum paurtum. en jafn hlutr verðr af jöfnu efne at geraz suo sem hold af holde. Enn svo sem j natturlegum hlutum² eru nockurir þeir hlutir sem einfalldir kallaz suo sem florar hófutskepnur elldr ok jórð vatn ok lopt ok kallaz þessir hlutir eigi af þvi einfalldir at þeir se oskiptilegir helldr af

¹) *Literæ initiali et rubro vacuum spatium relictum est.* —
²) *sic membr.; rect. líkómum.*

þvi at huerss þeirra j. hlutr er iafn sinu öllu suo sem litill gneiste hefir jafna natturu hinu mesta báále. Suo eru ok stafir oskiptilegir j misiöfnu efni. eða j þa hlute sem oliker eru. þviat a eða aðrir raddarstafir hafa stundum skamt hlióð en stundum langt ok ef þeir hafa langt hlióð þa hafa þeir tuo tima. Philosophi kólluðu stafena elementa. þat þyðir hófutskepnur. þviat suo sem aller likamer eru skapader af florum hófuðskepnum suo gera ok stafuir samsettir alla staffiga rôdd. suo sem nóckurskonar likam. þviat rôdd tekr eyru ok hefir þenna mélingh suo sem allt annat þat sem likamlikt er. þat er héd ok leingd ok breidd. Héd er upp ok ofan. en leingd fyrir ok eftir en breidd er til hégri hannar ok vinstri þviat rôddin ma öllum megin heyrar. Samstófur hafa hédir j hlióðsgrein en breidd j annda. en leingd j tima. þviat huer samstafa er annaðhuort huóss eða þunng eða vmbeygilegh. Hvóss hlióðsgrein er su sem skiotlega fer framm með upp hölldnu hlióðe suo sem þessi samstafa huat. þunng hlióðsgrein er su sem hefz af lagu hlióðe ok dregz niðr j enn légra hlióð. sem hin fyrsta samstafa þessa nafns. hareyste. vmbeygileg hlióðsgrein er su sem hefz af litillatu hlióðe ok hefr sik upp þaðan j hvassa hlióðs grein en fellr niðr at lyktum j þunga hlióðsgrein svosem þetta nafn. hraustr. Huerr¹ samstafa hefir annathuart j frammlutningh linan annda eða snarpan ok er sa annde her kallaðr hréringh frammlutningar samstófu. Með snórpum annda verðr samstafa framfêrd suo sem hin fyrri samstafa þessa nafns þurvir. Með linum annda flytiaz samstófur suo sem þessar. langan tima. Hverr samstafa er annathvart lönngh eða skómm ok er skómm samstafa skiótt frammlutt suo sem hin fyrri samstafa j þessu nafne. Are. lönngh samstafa er seinliga frammlutt ok hefir tuer stundir suo sem hin fyrre samstafa j þessu nafni hare. Stund eða tíme er kallaðr duól mélande frammlutningh raddar.

¹) *sic (Hu'r), membr.*

¹ Stafr hefir þriu tilfelli Nafn. figuru. ok velldi éða mátt. Suo segir priscianus at huerr raddarstafr hafe þriu hlið éða fleire suo sem a ef þat er scamt hefir fiórar hliðsgreinir. huassa hliðsgrein fyrir utan ablasningh h. suo sem her are. þunga hliðsgrein en fyrir vtan h. sem her. á. hvassa hliðsgrein með ablasningh h. sem her. hafe. ok þunnga hliðsgrein með h. sem her. hafandi. Lanngt a hefuir sex hlið ef þat hefuir ablasning h þa herr þat annathuart huassa hliðsgrein éða þunnga éða vmbeygiliga. Slikt hið sama ef þat hefir eigi ablasningh hliðar þat a þria uega. suo sem þesse nófn. arc. aranna. ara. Með þessum hetti ma ok aðra raddarstafe greina en j ok v hafa þvi fleire hliðsgreiner at þau eru stundum samhliðendr suo sem j þessum nófnum jarl vitr. Annat tilfelle stafs er figura þat er mynd éða vóxtr stafanna. Þriðia tilfelle stafa er matt þat er sialf frammfæringh stafanna ok merking þeirra. fyrir þann sama mátt stafanna eru bæði fundin nófn ok figurur. Sumir meistarar kalla skipan hið fiórða tilfelle stafs. en þat kallar priscianus einn part þann sem mætti stafsins til heyrir.

² Samstafa er samfylleligh stafasetningh með einum anda ok einne hliðsgrein ok sundrgreinilega frammfært. Samstafa hefuir fiógur tilfelli staf éða tölu tíð anda ok hliðsgrein. Huerr samstafa hefir stafa tölu. einn staf éða fleire. Einge samstafa hefir fleire stafe enn .vi. j latinu male en j norrènu male mega standa .vii. éða .ix. j einne samstófu sem her spenskr stendzkr. J latinu standa tueir samhliðendr eð flesta fyrir raddarstafe en þrir eftir. en j norrènu meigu standa þrir samhliðendr fyrir raddarstaf en .v. eftir. sem skilia ma j þeim nófnum sem fyrr voru rituð. Þessar samstófur gera mesta segrð j skaldskap ef einn raddarstafr er j tueim samstófum. ok hinir sómu stafr eptir. sem her. snarpr garpr ok kóllum ver þat aðalhendingar. En ef sinn raddarstafr er j huerre samstófu ok aller einir

¹⁻²) *Literis initialibus et rubris spatia vacua relicta sunt.*

samhliðendr eftir sem her. róskr vaskr. þat kóllum ver skothendingar. Þessar hendingar þickia þa bezt falla ef tuér samstófur eru j huerre sógn ok hinn same raddarstafr j fyrr samstófu huerrar sagnar ok suo samhliðendr þeir er fylgia. en hin siðarre samstafa huerrar sagnar se óll¹ iðfn við sik. suo sem her. aller snialler. ok eru þessar hendingar víða settar j latinu skaldskap sem þetta.

Ante chaos uirginum indigeste moles²

adhuc yle grauida fetu magne proles³.

Þessar samhendingar eru ok settar j norrènu skaldskap j þeim hetti sem ver kóllum runhendu. sem Snorre kuað.

Orms er glatt galla

við gumna spialla.

Latinu klerkar hafa ok þa hending sem þeir kalla consonantiam ok skal vera hinn same raddarstafr hinnar efri samstófu huarrar tueggiu sagnar. sem her. estas. terras. Þessarrar hendingar er litt geymt j norrènum skaldskap. þegar fleire eru samstófur j einne sógn en ein. Annat tilfelle stafa⁴ er tíð. þviat huerr samstafa hefir annathuart eina tíð éða tuér. éða suo sem priscianus segir. at sumar samstófur hafa halfa aðra stund éða halfa þriðiu enn sumar þriar stundir. Skamma stund hefir su samstafa sem raddarstafr hennar er natturliga skammr. ok kome eigi tueir samhliðendr eptir. sem þessi nófn. are. ape. Halfa aðra stund hefir su samstafa sem vera ma huart er uill löngg éða skómm suo sem furre samstafa j þersum orðum huatra spakra. Halfa þriðiu samstófu⁵ hefir su samstafa er eion samhliðandde stendr eftir raddarstaf natturliga langan. sem her hiol sol. Þriar stundir hefir su samstafa sem tueir samhliðendr standa eptir langan raddarstaf en þo setia nuverandi klerkar j uersagerðir annathvart einnar stundar

¹) *supra lineam.* — ²) *sic membr. pro: molis.* — ³) *sic membr. pro: prolis.* — ⁴) *sic prave membr. pro: samstófu.* — ⁵) *sic prave membr. pro: stund.*

éða tuggia. Þriðia tilfelli samstöfu er rödd¹. Þuiat huerr samstafa hefir annathuart linan anda eða snarpan. Annde er her kallaðr hréring frammlutningar samstöfu. Snarpan anda hefir su samstafa sem með digrum anda er frammlutt sem þessar sagner. hraustr. horskr. éða þér aðrar sem ablasningar nóte er j upphafe skipaðr. h er kallaðr merking éða nóte ablasningar. Þuiat hann er eingi stafr fullkominn fyrir sik. huarke samhliðande ne raddarstafr. Linan anda hafua þér samstöfur. sem eingi ablasningar nóte er j upphafi settr. en þo þikkir betr sama j norrœnu skaldskap at annat huart hafe ablasning hófustafir ok suo stuðlar þeirra éða eingi þeirra.

Fjórða tilfelle samstöfu er hliðsgrein. Hliðsgrein er her köllut reglulegh hlioman raddarennar ok merkileg framfæring. Huerr samstafa hefir annathuart huassa hliðsgrein éða þunnga éða vmbeygiliga. huóss hliðsgrein hefz af litlu hlióðe ok enndiz j huassara hlióð suo sem her. var. þar. ok er hon suo merkt [']. Þunnga hliðsgrein hefuir su samstafa er hefz af litlu hlióðe ok endiz j légra hlióð. sem hín fyrre samstafa j þessum nófnum. hara. sara. ok er su hliðsgrein suo merkt [`]. Vmbeygileg hliðsgrein er su samstafa sem hefz af litlu hlióðe ok dregzt upp j huast hlióð en niðr at lyktum j lagt hlióð. suo sem þessar samstöfur árs fárs ok er su hliðsgrein suo noteruð °. Hliðsgrein merkir hêð samstafligrar raddar. en annde digrleik hennar suo sem skilia ma at huern raddarstaf verðr at nefna meirr sundrlöknun munne ef ablasning fylgir. en tíðar tilfelle merkir sem fyrr er sagt leingd samstafligrar raddar.

²Saugn er hinn minnzte hlutr samsettz mals. hon er köllut einn-lutr af því male sem fullkomið sen hefuir þessi sógn er af alþyðu kölluð orð. Aristotilas³ hinn spaki segir nafn ok orð vera tuo hlute mals greinar. Þuiat nafn ok orð saman . . . . . teingdir gera fullkomna malsgrein. sem her.

¹) sic, ut videtur, mbr.; rect. andi. — ²) Literæ init. et rubro vac. spat. relictum est. — ³) sic mbr. pro: Aristoteles.

maðr rennr. En meistari priscianus telr atta vera parta malsgreinar. nafn. fornafn. orð. viðrorð. hluttekning. samsetning. fyrirsetning. meðalorþning. hann greinir glóggliga natturu huerss þeirra. Nafn er hlutr malsgreinar sa sem ueitir eiginlegan éða sameiginlegan huilgileik huerium hlut éða likam. Nafn er ézt allra sagna. Þuiat þat er svo sem efne éða grundvöllr alls mals. þar nêrst er fornafn suo sem sett j stað nafnsens sem hleytiss maðr fyrir meistara ok merkir þat þriar personur. en nafn merkir eina. þar nerst er orð er skryðer ok formerar nafnet suo sem mynd efne. Þuiat þat skyrir tilfelle nafnsins j giórð éða piningh. Viðrorð fegrir ok endimarkar orðet j þa liking sem viðleggianleg nófn gera¹ vndirstaðleg nófn. suo sem her. Sterkr maðr berzt hraustliga. Hluttekning er fraskilin orde. Þuiat hon merkir faull ok kyn sem nafn en j þui skilz hon fra nafne at hon merkir gerð éða pining ok hefir ymsar stundir sem orð. Samteingingh knytir saman nófn éða aðra parta éða sialfar malsgreinir. suo sem her.

Hringr ok dagr a þinge.

Fyrirsetning er eiginleg til þess at þiona öllum föllum nafnsens suo sem her. til borgar af skipi. Meðalorþningh synir hugþocka mannzens. ok er hon iafnan fraskild öðrum þórtum sem her. vei hai.

²Barbarismus er kallaðr einn lastafullr hlutr malsgreinar j alþýðligri réðu en sa er j skaldskap kallaðr metaplasmus. Barbarismus verðr a tuér leiðir. j framflutning mals ok letri. hann hefuir fiorar kynkuisler. viðrlagning. ok aftekning. skipting ok vmsuning. Þat ma verða j einum staf ok samstöfu ok j tilfellum samstöfunnar stund ok hliðsgrein ok ablasning. Barbarismus er með öllu flyiande j alþýðu orðtæke en j skaldskap er hann stundum leyfðr sakir fegrðar éða nauðsynia. Vm aftekning stafs verðr barbarismus sem eigill kvað.

¹) excidit: við. — ²) Literæ init. et rubro vac. spatium relictum est.

Erumk auðskepð	vinar mins
ionlocri	þviat valit liggja
magar þoriss	tven ok þren
mérðar efne	a tungu mer.

Her er aftekinn hinn siðarzi stafr j þessum tueim nófnum tuen ok þren fyrir fegrðar sakir þviat þa þickir betr hlioða þessar samstófur j kuiðu hétti at þér hafe vmbeygiliga hlioðsgrein helldr en huassa þar sem þriar samstófur eru j visvorði ok ma þat kalla at her verðe barbarismus j hlioðsgreina skipte. J aftekning samstófu verðr barbarismus sem kuað Harekr j þiottu.

Raðit hefi ek at riða
rinleygs heðan mína.

Her er sett rin fyrir rinar þviat ofmargar verða ella samstófur j visu orðe. Um viðrlagning stafs verðr þarbarismus sem qvað Auðun illskéllda.

Maðr skyllde þo molldar	kenni seiðs þóat kynne
megia huerr of þegia	kleppdógg hars lógguar.

Her er sett megia fyrir mega ok aukit einum staf ok gerr suo lónng samstafa af skammri þviat ella hellzt eigi rett kueðande j uisuorðe. Vm viðrlagning samstófu verðr barbarismus sem glumr kuað.

Enn ueit ek at hefr heitið	ser of slikt til þeirra
hans broðir mer goðu	seggiöld huaðartuegge.

Her er huaðartueggi sett fyrir huartueggi til þess at kueðannde halldiz j uisu orðe. Vm stafaskipte verðr barbarismus sem arnorr kuað.

Sumar huern frekum erne.

Her er sett huern fyrir huert til þess at hendingar haldez j drottkuéðum hétti ok ma her kalla béðe stafaskipti ok suo samstófu. J stafasnuningh verðr barbarismus sem her.

Reið brynhilldar broðir
bort suo at hug ne skorte.

Her er bort sett fyrir brott ok skipt suo stófum at r stendr fyrir t. til þess at hendingar se jafnhafar. Vm stundar viðrlagning sem eilifr kuað guðrunarson.

Voru vónnd ok myra	spell var aðr of alla
verðr hitt at þau skerða	ól torraðin hóla.

Hann kallar torraðen ól vónndól ok gerir þessa samstófu launga ól til þess at hendingar halldiz sua at þér se iafn-hafar. Vm stundar afdratt verðr barbarismus sem her.

Svanr þyr beint til benia
blóðs vindara róðri.

Her er vindara sett fyrir viudára roðre. þessi samstafa er skómm gerr fyrir fegrðar sakir þviat þa hlioðar betr. Þar er ok su skalldskapargrein er iafnan þickir vel koma ok menn kalla ofliost. Vm hlioðsgreinar skipti verðr barbarismus sem einarr kuað.

Vist erumk hermd a hesti
hefuir flioð ef vill goðan.

Her er annat af at ráða en méllt er ok er her béði breytt með mali ok sundrtekningu ok hlioðsgreinum ok skal suo skilia. Vist erumk hermd a hesti legg ek a io reiðe þocka. her er male skipt. þat skal suo punnkta ok j sundr taka. legg ek a ioreiðe þocka goðan. her er seni skipt. Hefir flioð ef vill. konu [má ná¹. her er male skipt. konu máná. her er seni skipt ok suo hlioðsgreinum. Má ná. her er huóss hvartueggi hlioðsgrein vmbeygilig. Má ná. her er huóss hlioðsgrein yfuir baðum samstófum. ok er her bæði skipt hlioðsgrein ok aftekning hlioðsgreinar. þviat huóss hlioðsgrein er gerr af vmbeygilegri ok tekin sua af þunng hlioðsgrein. Vm viðrlagning hlioðsgreinar verðr barbarismus sem sk(r)aut oddr kuað.

Ef véri bil báru
brunnens logs su er vnum
oppt gere ek oðar skipti
einrénlega a bénum.

Her er bénum sett fyrir bþnum. Vm viðrlagning ablasningar sem starkaðr gamle kuað.

¹⁾ a / *conjunctim* (máná), *membr.*

Þann hefi ek manna hringhreytanda
mennzkra funndit hrammastan at alle.

Her er hrammaztan sett fyrir rammaztan til þess at qveðanndi halldiz j balkarlage. Vm aftekning ablasningar verðr barbarismus sem her.

Lofðungr geck at lackar
laut herr i gram¹ snerru.

Her er lackar sett fyrir hlackar at kueðannde halldiz. Enn verðr barbarismus a fleire leiðir ok eru figurur hans suo kallaðar. Moytacismus. lapdacismus. jotacismus. Þessar figurur verða um ofagra samsetning stafanna ok eigna sumir menn þessa löstu soloecismo. þviat þér verða j fleirum sögnum en j einne. Þersar figurur taka nafn af eiginlegu nafne cismos þat er brugðning eða spell. Moytacismus er þat ef samteinging sagna verðr af oftlegri samanlostningh. m. eins stafs sem her. Geyma mérur heima. ok köllum ver þat dregit a stal ef verðr a meðal hendinga. Lapdacismus er þat er tuó. ll. setiast fyrir einu. eða einn raddarstafr stanndi j meðal tueggia. ll. sem her.

Stendr af stala lunde
styrir þorréðe fyrri.

Jotacismus er þat. ef einn samhliðande stendr eftir raddarstafr eða j millum tveggia raddarstafua sem her.

Haði iarl þar er aðan
engi maðr² vnnd vanni³.

ok sem olafr leggs son kuað.

Freyia angan leygiar.

En donatus telr þann löst með barbarismo ef tueir raddarstafrir iamlangir standaz ið nésta j tueim samstófum. sem her.

Þorði iðia orða.

Þann löst kallar donatus collisiones ef m stendr j millum tueggia raddarstafa sem eyvindr kuað.

¹) sic membr. (g^m) pro: gras. — ²) sic membr. (m^r), metrum postulat: mann. — ³) sic pro: ranni.

Barum ullr um alla
jmunlauks a hauka.

Þat kallar hann hion sama löst ef önnur samstafa er j niðrlagi orðs jófn eða lik upphafe þvi sem eptir kemr sem einarr kuað.

Harðan þrytr a hvitum
harm solborgar armi.

Suo ok ef snarpir samhliðendr rennaz j mot j tueim samstófum. sem her er kueðit.

Her liggia brot beggia
brudr strykvinna suða.

ok sem þetta.

Her fregna nu hygnir
hiðr flaugs brimis draugar.

Þessa löstu telr donatus fyrir þvi með barbarismo at þeir verða j einni samstófu þóat af þeim spillez stérre sagnir.

Her byriaz kenningar skaldskapar.

¹Skaldskapr er kallaðr skip dverga ok jötna ok oðins ok funndr þeirra ok dryckr ok er rett at kenna suo ef vill béðe skip ok dryck sem annarsstaðar j skaldskap ok eigna þeim. En skip ma kalla dyraheitum ok fugla ok hesta ok kenna við sór² ok allan reiða skips en kalla hesta heitum einum ef við sékonunga er kennt. Dryck ma kalla siafar heitum öllum ok fiarða. bylgna ok vatna allra ok kenna til horna eða aulkera. munnz eða goma. tanna eða tungu. Duerga ok jötna er rett at kalla þiödar heitum öllum ok sékonunga. ok suo gram ok uisa ok sliikum öllum. ok kenna duerga til steina eða urða. en jötna til fialla eða biarga. Steina ma kalla bein iarðar ok siofar ok uatna. en hus duerga. en grand þeirra hamdiss ok sórla. Ecki skal þat kenna sem sialfs sins nafne er nefnt. en þat skal allt kenna sem annars nafne er nefnt en sialfs sins.

¹) Literæ init. vac. spat. relictum est. — ²) sic membr. pro: sæ v. sio.

Orrostu ma kalla nafne nökurs hareystiss skarksamlegs sem glauum eða hliom. ok kenna við herkléðe eða uðpn eða hlifar ok ma þa kenna við oðenn ok sékonunga ef vill. Skíðlild ma kalla solar heitum ok tungls himins ok skyss. hann ma ok kalla vegg eða garð. balk ok brik hurð ok gatt þile grind ok segl tialld ok refil ok eigna avallt orustu eða oðne eða sékonungum. Aull herkléði eru faut oðins eða sékonunga. Aull hógguopn ma kalla elldz heitum eða annarrar birte sem leiptr eða lios ok kenna við oðenn eða orrostu eða sékonunga herkléði eða hré ben eða bloð. Óll vðpn eru tróll ok vargar ok hunndar herkléða ok hlifua. en laguðpn ma kalla fiska heitum ok orma ok kenna við herkléðe ok hlifar. sár eða bloð. Blóð er kallat siafar heitum ok vatna ok kennt við hré eða ben. sár eða vnnd. Sio ma kalla garð lannda ok men. bannð ok belle. lás ok fiðtur. hring ok boga. kalla ma hann ok heim sékyqvennda hus ok jórð ok gautu sékonunga ok skipa. Ormr sa heitir miðgarðz ormr er liggr vm lónd óll vtan. þvi er rett at kenna orma alla suo til landa sem sio ok kalla bannð eða baugh iarðar. Orma er rett at kalla fiska heitum ok huala ef þeir eru kenndir við láð viðar¹ eða hraun gras eða griot gliufr eða heiðar. Orma jórð er gull. reckia þeirra ok gata. Gull skal einnueg kenna til hanndar ok siofar ok til uatna allra kalla elld ok sol tunngl ok stiðrnu. kyndil ok kerti. dag ok leiptr geisla ok blik. ok við alla birte. ennda ma gull kenna til snéss ok jss ok kenna þa til hanndar. Baugr er fiðtur hanndar ok hannki ok virgill. Gull er korn eða melldr froða konungs en verð² tueggia ambatta hans feniu ok meniu. en sáð kraka konungs en fré fyrisvalla. byrðr grana haddr sífiar. tar mardallar. mal jótua. Hringr heitir. draupnir fyrir þvi at hina niunndu hueria nott draup

¹⁾ sic (við^r) membr. pro: við. — ²⁾ sic pro verk.

af honum annarr bringr jafu hófugr honum þvi er gull sveite hans. Hónd er hauka jórð grundd ok gata þeirra ok hestr. skip ok stallr. heitir hónd ok mynd. hónd er ok bol eða nauð bogi¹ eða tónngh kalla ma hana sótt eða lim axlar. Horn ma kalla triaheitum ef þau eru kennd við dryck eða þat sem þau eru af. Horn ok ónnur ólkerulld ma kalla siafar heitum skip eða hus allz dryckiar. Jss er himin eða hus siafar ok allra vatna ok hialmr þeirra. Hunndr er vargr eða tróll beina. Þers hlutar allz er tróll sem þat ma fyrir fara. Lerr² er tróll soðrs en elldr er tróll þers sem hann eyðir. griot ok ryð iarna. vótn iarðar ok elldz regn eða skin snéss eða jsa. hirðir³ hiarðar. Nott er angr eða sott fugla. snior er sott orma ok uetr. Vetr er nott biarnar. en sumar er dagr hans. Hestar tróllkuenna eru vargar en taumar þeirra eru ormar. dryckr varga er dreyri. Haukar ok hrafuar eru hréfuglar ok suo ernir. Rett er at nefna til þess aðra fugla ok eigna oðne eða kenna við orrostu eða hré eða bloð. Huern karlmann ma kenna feiti eða bræðe hréfugla ok varga. ilrið þeirra eða gómlítuð. karlmenn ma ok kalla tria heitum karlkendum ok oðens ok allra asa huart sem uill losa eða lasta. ok kenna við herkléðe eða vðpn hlifar eða orrostu. skip eða gull. En ef illa skal kenna þa ma hann kalla allra kyquenda nðfnum karlkendra ok jótua ok kenna til fézlu nðckurrar. Kalla ma hann ok konunga heitum ok kenna hann við nökurskonar verkfere eða annat nðckut það sem hann er styrannde. kalla lesti ok þuerri allz gagns. Konor er rett at kalla triaheitum kuennkendum ok asyniu heitum ok eyia ok lannda kuenkendra suo ok orrostu heitum. gram eða rése ok slíkum óllum ok kenna avallt við gull ok glys þeirra ok við allt þat er þer eiga j gripum ok við allar hannyrðir þeirra suo ok við ól kerulld ok dryckiu. kenna ma þer ok við sía ok steina ef uill.

¹⁾ sic mend. mbr.; corr. boga. — ²⁾ sic mbr. (læ = fe, 748). — ³⁾ sic mbr. pro: hriðir.

Regin heita goð heiðin bônd ok rôgn kalla ma konur ok þeirra heitum ok kenna. En ef illa skal kenna þa er kona kennd við huatuetna herfilikt þat sem hon er styrannde. Þuðl ok sueipu. bryðiu ok hlanndausu. skioða ok skreppa allra ódaða. þerss beðia er kona huerr sem hana a. Hár mannz ma kalla viðar heitum óllum þess sem a iórðu vex ok kenna við suórð eða huirfil eða hnacka eða enni eða reik eða vaunga. Hauss mannz er kallaðr huss heila. en grundd hialma. Eyru¹ mannz eru kólluð skip eða sialldr kinna eða vannga. heyrn eða hlust. Eyru eru ok² kóllut hlustar augu eða sion. Augu mannz ma kalla skiólld eða skip eða himintungla heitum eða annarrar birti ok kenna við brynn eða brár. Nef mannz er kallat jonne eða skip hors eða hnerra. Munnr mannz er kallaðr jonne eða skip allz froðleiks. Suo er ok briost kallat inne eða skip alldrs ok hugar hiarta ok allz þess er jnnan rífa er holldgroit. Tenn eru kallaðar góma griót. Tunnga er kólluð ar eða stýri eða vópna heiti ok kend til orða eða góma eða tanna. Hiarta er kallat steinn eða korn hnot eða epli. ok kennt til hugar. Hiarta heitir ok akarn. Gollórr heitir þat sem nerst er hiarta mannz. hnetr heita fyluingar. Heimr er kallaðr hus eða ker veðra. en himinn erfíðe duerga þeirra fíðgurra er suo heita. Norðre. Suðre. Austre. Vestre. Himin er ok kallaðr hialmr eða salr landa en braut himintungla. Sól er kólluð elldz heitum ok kennd til himins. Ségr heitir sárr en símul stóng. bil ok híuki bera hann. þetta er kallat at se j tunngli.

Or ymis holde
var jórð of skóput.
en ór hans sára sueíta siarr.
biðrg or heinum
.....³
himin ór hause hans.

¹) sic supra lineam. — ²) supra lineam. — ³) sine lacuna membr.

en ór hans brám
gerðu blið regin
miðgarð manna sonum.
en or hans heila
voro þau hín hriðfelldu
ský óll of skóput.

Þat er rett at kalla jórð holld ymiss en sía blóð hans. miðgarð brár hans en sky heila hans. Kuern het grotti er atti froði konungr. hon mol hvatvetna þat er hann villde gull ok sylfr ok aðra hluti. Fenía ok menía hetu ambattir þér er molu. Mysingr herkonungr tok grottu ok let mala huita sallt a skip sin þartil er þau sucku a pêtlandzfríðe. þar er suelgr síðan þuiat síorr fellr j auga grottu. þa gnyrr síorr er hon gnyrr. ok þa varð síorenn salltr. Amsuarnir heitir uatn en lyngui hólme j vatnenu en síglitner huoll j holminum en þótti heitir héll er stendr j huolenum. en ginul heitir rauf er boruð er a hélium. en hréða heitir festr er senrissvlfir er bunndenn með. ok er henni drepit j gegnum raufena. en gelgía heitir spýta su sem fyrir er stungin. Fiðturrenn heitir gle. . . nir sa sem honum helldr. Tueir fíðtrar voro gerfuir til hans. þeir dróme ok lèðingr ok hellt huarge. þa var gerr gleipnir or sex hlutum.

or kattar dýn.
ok or konu skegge
or fisks annda
ok ór fugla miólk.
or biargs rotum
ok or biarnar sinum
or þui var hann gleipnir gerr.

Þui er þat ecki eftir síðan at þat var þar allt til haft. Ar tuér falla or munne honum. heitir annur vil en annur vón. ok er þat rett at kalla vótn hraka hans en giólmar heita granar hans.

kemningar gullz.

¹Suo er sagt at konungr sa sem reð halogalande er nefndr hólge. hann var faðir þorgerðar hólgaþruðar. þau voro bæði blotuð ok var haugr hólga suo kastaðr at þar var aunnur huerr flo af gulle ok sylfri. þat var blotfe. aunnur huerr sló var af molldu ok grióte. Suo kuað skule þorsteinsson.

Þa er réfr vita reifniss
rauð ek fyrir suðldr til auðar
herfylgins bar ek hólga
haugþak saman baugum.

J hiarkamalum eru talen mǫrg gullz heite. þar segir suo.

Gramr enn gióflasti	tregum otrsgiólldum
gladdi hirð sína	tarum mardallar
feniu foruerke	elldi órunnar
fafniss miðgarðe	iðia glysmalum
glasiss glóbarre	Gladde gunnveitir
grana fagrbyrðe	gengum fagrþvnr
draupniss dyrsueita	þiaza þingskilum
dune grafvitniss.	..... ³
Ytti órr hilmir	rínar ryðmalmi
alldir við toku	roge niðlunga
síafar ² suarðfestum	visi hinn vigðiarfe
suelle dalnauðar	vake balldr þeyge.

Gull er kallat i kenningum elldr handar éða liðar éða leggiar. þuiat þat er rautt. enn sylfr snérr éða suell éða hela. þuiat þat er huitt. Með sama hétte skal ok kenna gull til síóðs éða diguls éða lauðar. ok suo sylfr eð sama. En huortueggia gull ok sylfr ma vera griot handar éða halsgerð nockurs þess mannz sem forðum var titt at hafa men. ⁴ok bringar eru bæðe sylfr ok gull ef eigi er annan ueg breytt. sem þorleikr fagri kuað.

¹) *vacuum spatium literæ initiali relictum est.* — ²) *sic mend. pro: sífar.* — ³) *sine lacuna membr.* — ⁴) *hic excidit: men.*

Kastar glanir a gléstar
gagn valstöðuar þegnum
unngr uisi gefr eisu
armleggs digul farne.

ok enn sem einarr kuað skálaglamr.
Liðbróndum¹ kna lunndar
landfrékn iðfurr grannða
hyck at ek résiss recka
rínar griot of þriota.

Suo kuað einarr skula son.

Blóðeisu liggir bæðe
brags tueim megiu geíma
síóðs á ek stóckua stríðe
snérr ok elldr at méra.

ok enn.

Dégr þrumir huert en hiarta
hlyrskildir réðr milldu
heita blacks of huitum
hafley digulskaffe
alldri ma fyrir elde
áls hrynbrautar skála
óll við fólkafeller
framréði snío bréða.

Her er gull kallat elldr² hrynbrautar en sylfr snérr skálanna.
Suo kuað þorðr mauraskalld.

Sérr á seima ryre
sígðis latrs at atti
hrauns glaðs vndins handa
hermoðr fòður goðan.

Enn vm kenningar skallðskapar.

³Nv skal heyra huernueg skállðskapeun skal kenna ok hófut skállden hafa ser lika látið at yrkia eftir þersum

¹) *hic mbr. inserit: ligr.* — ²) *excidit: áls.* — ³) *literæ initiali spatium vacuum relictum est.*

háttum ok kenningum. Suo sem segir arnórr jarlaskállid.
at oðenn héti alfáðir.

[Nu ...¹ slíðr ...¹ segia þrytr alfóður ytum
sið lettir mer stríða jarls kostu brim hrosta.
Her kallar hann skalldskapinn hrosta brím alfóðurs. Hannga
goð sem hiallti kuað.

Nu er iodrógum égiss hygg ek at heimboð þiggi
arnar flaug vm bauga hannga goð af vanng.
Suo kuað víga glumr.

Lattiz herr með hóttu þotti þeim at hétta
hanngatyr at ganna þeckilegt fyrir brecku.

Sua kuað refr.
Opt kemr jarðar leiptra hollr af helgu fülle
er balldr hnígenn skalldi hrafna² lar mer stafna.

Suo kuað eyvinðr skalldaspiller.
Ok sigurð hinn farma týrs
er suðnum veitte fiðrfe nẽmdu
hroka biðr jarðraðendr
haddingia vals. á óglóe.

Suo kuað glumr geirason.
Þar var þrafna byniar síalfr j séki alfí
þeim styrðu goð beima sigtýr atals dýra.

Suo kuað enn eyuinðr.
Góndul ok skógul huerr yngua éttar
sendir gauta tyr skyllde með oðne fara
at kiosa of konunga ok j valhóll vera.

Suo kuað vlfr vggason.
Riðr at vilgi [bliðu hroptatyr vm huópta
vígrégr³ en mer liða hroðr mál sonar bále.

Suo kuað hallfreðr.
Sannyrðinn spenr suerða
snarr þiggiannde viggjar

¹) sine lacuna membr. — ²) hranna s. hramna (hraña)
membr. — ³) a [sic contra metrum mbr. pro: víðu, víðfrégr.

bar haddaða byriar
[bif kuon¹ vndd sik þriðia.

Her er þers getið at jórð er kóllut kona oðens í skalld-
skap. Suo kuað eyuinðr.

hermóðr ok bragi þuiat konungr ferr
kuað hropta tyr sa er kappi þickir
gangit j gegn grame til hallar hinnegh.

Suo kuað steinþórr.

Forngerfan á ek firnum
farms gunnhlaðar arma
horna fors at hrósa
hlitstyggis ok þó litlum.

Suo kuað vlfr vga son.

Þar hyck sígrunne suinum
sylgs valkyriur fylgia
heilags tafns ok hrafna
blaut innan suo minnum.

Suo kuað eigill skallagrimsson.

Blóta ek eigi af því bólfá béttr
broður viliss er ið betra telz.
goð iarðar Gafumz iðrótt
at ek giarn sía vlfs ok бага
þo hefir mimmss vinr vige vanr
mer of feingit vamma firða.

Her er hann kallaðr goð jarðar ok mimmss vinr ok vlfs bage.

Suo kuað refr.

Þer eigum ver veigir
valgétr salar brautar
fals hrannualar fannar
framr valr ramar giallda.

Suo kuað einarr skalaglam.

Hlióta mun ek ne hlitir fer² aurþeyse at ausa
her tyrs [of þat³ freyiu austr uingáðar flausta.

¹) a [sic contra metrum mbr. pro: bið kuon. — ²) f^o, mbr.;
fyrir? — ³) a [in margine eadem manu.

Suo segir j eireks malum .

Huat er þat dēma	beidda ek upprisa
er hugðumz fyrir dag rísa	bekke at strá
valhóll ryðia	bíorker leyðra
fyrir vegnu folki	valkyriur vin bera
vakta ek einheria	sem viser kēmi.

Suo kuað kórmakr .

Almilldan bið ek alldar
allvalld of mer hallda
yggs bifvangi yngva
vngf for hroptr með gungni.

Suo kuað þoralfr .

Sagðe hitt er hugðe
hliðskialfar gramr sialfum
hlífar styggr þar er hógnir
huarer magne varu.

Suo kuað eyuinðr .

Hinn er surz	farmógnudr ¹
or sóckdólum	flugande bar.

Suo kuað brage .

Þat erum snemt at snenima
son alldafóðurs uillde
alfs² við inne þélfðan
jarðar reist of freista.

Suo kuað einarr .

Þuiat fiðlkostar flestu
flestr réðr við son heslu
tekit hefir ek morðz til mérðar
méringr enþo fēra.

Suo kuað þorvalldr blónduskalld .

Nu hefir ek mart	barar hors
j míðe greipar	vm bura arfua.

¹) *legi potest etiam framógnudr.* — ²) *sic contra metrum mend. pro: alfs.*

Enn af þui sama.

¹Her skal segia huersu skalldin hafa kennt skalldskapenn eftir þessum heitum sem skrifut eru j þeirre frasnogn sem bragi skalld sagðe égi. Þat er at kalla skalldskapiun kuásiss dreyra ok duerga skip. duerga miðð. jótna miðð. suttunnga miðð. oðinns miðð. aasa miðð. fódurgiólld iótna. lógr óðreris ok boðnar ok sonar. fullr lógr hnítbíarga. feingr ok funndr ok farmr ok giðf oðens. Suo kuað einarr skálaglamm .

Hugstora bið ek heyra
hyr jarl kuasiss dreyra
folldar vórd a fyrða
fiarðleggiat brim dreggiat.

Ok eun sem einarr kuað .

Vllar gengr vm alla
asksogn þers er huót magnar
byrgiss boðnar sorga
bergs grynne lá duerga.

Suo kuað ormr steinþorsson .

At veri borit bíors
brikar ok mitt lik
recker nemi dauðs dryck
dualens j einn sal.

Ok sem refr kuað .

Griótalldar térr gilldi	bergméra glymr bara
godreinar þorsteini	bið ek lyða kyn hlyða.

Suo sem eigill kuað .

Buðumz hilme lauð
þar á ek hroðrs um kuaud
bar ek oðins miðð
á eingla biðð.

¹) *Literæ initiali spatium vacuum relictum est.*

Ok sem kuað glúmr geirason.

Hlyði hafra beiðir þui biðium ver þagnar
hefz milldinga gillde þegna tíon at fregnum.

Suo kuað eyuinndr.

Villia ek hlióð meðan hans étt
at hárs liðe ór huerlegi
meðan gillings galga fars
giólldum yppig til goða telium.

Suo kuað einarr skálaglamm.

Eisar vargr fyrri¹ visa þytr oðreris allða
verk rögniss mer hògna allðr hafs við fles gallðra.

Ok enn sem hann kuað.

Nu er þat boðnar hára gerfi i hóll ok hlyði
berg sára tér vára hlióðfrey iðfurs þjóðir.

Suo kuað eilifr guðrunarson.

Verði þer allz orða á sefreyne sónar
oss grér vm kuón mérar sáð vingiðfum ráða.

Suo kuað vólu steinn.

Heyr mínsvinar mína
mer er funndr gefinn þunndar
við goma sker glymia
glavmbergs eigill strauuma.

Suo kuað ormr steinþórsson.

Seggir þurfu at ala vgg
enngu sny ek j veðrs féing
háðe kunnnum bróðrs smíð
haga um minn brag.

Suo kuað vlfr vggason.

Hoddmilldum tér hilldar
hugreifum oleife
hann vil ek at giðf grimniss
geðfiarðar lá kueðia.

¹) in membr. f' (quasi fer) scriptum, uti sapius pro: fyrri.

Skalldskapr er kallaðr síorr eða laugr duerganna fyrri þui at kúásiss bloð var lógr j óðreri aðr miððrinn veri gerrök þar gerðiz hann i katlenum oðreri. ok er hann af þui kallaðr huerlógr oðens suo sem kuað eyuinndr ok aðr er ritat.

Meðan hans étt galga fars
or huerlegi til goða telium.

Enn er skalldskaprinn kallaðr far eða lið duerganna. lið heitir aul. lið heitir ok skip fyrir þui er skalldskapr kallaðr skip duerga suo sem her segir.

Béði a ek til brúðar
berghiarlls ok skip duerga
sollenn vinnd at senda
sein fyrnd götu eina.

kenningar þors.

¹Hvernveg skal kenna þór. suo at kalla hann son oðens ok jarðar. faðir magna ok moða ok þruðar. ver sífiar. stiuþfaðir vllar. stýrir ok eigannde miðllniss ok megingiarða ok bilskirniss. veriande asgarðz. miðgarðz. dolgr. bane iðtna ok tróllkuenna. vegannde brunngniss ok geirraðar ok þriuallða. drottinn þialfa ok rósku. dolgr miðgarðzorms. fostri vingniss ok hlóru.

kenningar balldr.

²Huernueg skal kenna balldr. Suo at kalla hann son oðens ok friggjar. ver naunnu. faðir forseta. eigannði hriung-horna ok draupniss. dolgr haðar. heliar sinne. gratz goð.

kenningar niarðar.

³Hvernveg skal kenna Niórð. Suo at kalla hann vagna goð ok vana nið eða van. faðir freyss ok freyiu ok fegiafa goð.

⁴Hvernveg skal kenna frey. Suo at kalla hann son niarðar ok broður freyiu ok enn vanagoð ok vananið. eigandi skiðblaðniss ok gullinnbusta. sliðrugtanni.

¹⁻⁴) Literis initialibus vacua spatia relicta sunt.

kenningar heimdallar.

¹Huernveg skal kenna heimdall. Suo at kalla hann son níu méðra ok vörð goða. huíta ás. loka dolg. mensékir freyiu. Heimdallar [höfut heitir suerð². þuiat suo er sagt at hann var lostenn mannhóðe j gegnum. hann er eigannde gulltopps. ok tilsékir vága skerss ok singasteins ok vindlerr deiler brisinga mens.

kenningar tyss.

³Hvernveg skal kenna tý. Suo at kalla hann einhendán ás ok vlfis fostra. víga goð. son oðens.

kenningar braga.

⁴Hvernveg skal kenna braga. Suo at kalla hann jðunnar ver. frumsmið bragar ok síðskeggia ás ok son oðins.

⁵Huernveg skal kenna viðar. Suo at kalla hann enn þóglá ás. eiganda járnskóss. dolg ok bana fenriss vlfis. hefni ás goðanna. byggui ás fauður tópta. ok son óðins ok broður ásanna.

kenningar vala.

⁶Hvernveg skal kenna vala. Suo at kalla hann son oðens ok rindar. stiupson friggjar. broður asanna. hefni ás balldr. dolgr haðar ok bane hannz. byggiannde fauður túna.

kenningar haðar.

⁷Hvernveg skal kenna hauð. Suo at kalla hann enn blinda as. balldr bana. skiótanda mistilteins. son oðens. heliar sinna. vala dólgh.

kenningar vllar.

⁸Hvernveg skal kenna vll. Suo at kalla hann son sífiar ok stiupson þors. aundur ás. boga ás. skialldar ás. veiðe ás.

¹) *literæ init. spat. vac. rel. est.* — ²) *a [sic membr. pro: sverð heitir höfut.* — ³⁻⁸) *literis initialibus spatia vacua relicta sunt.*

kenningar hénis.

¹Hvernveg skal kenna hène. Suo at kalla hann sessa eða sinna eða mala oðens ok hinn skjóta ás ok hinn lannga fót ok aurkonung.

kenningar loka.

²Hvernveg skal kenna loka. Suo at kalla hann farbauta son ok laufeyiar ok nalar. broður byleifs ok helblinda fauður vanargautz. þat er fennriss vlfir. ok iormungaandz þat er miðgarðzormr ok heliar ok naua. ala frénda ok fauður broður. ver sinna ok sessa oðens ok asa. heimséki ok kistu skruð geirraðar. þiofr jótta hafra ok brisinga mens ok jðunnar epla. sleipniss frénda verr sigyniar. goða dolgr. harskaði sífiar. bólfá smiðr. enn slégi áss. régiaude ok velannde goðanna. raðbani balldr. enn hunnðne áss. þrétu dólgr heimdallar ok skaða.

kenningar friggjar.

³Hvernveg skal kenna frigg. Suo at kalla hana dottur fiörgyns. konu oðens. moður balldr. elio jarðar ok rindar ok gunnlaðar ok gerðar. suara nónnu. drottning asa ok asynia. fullu valshams ok fensala.

kenningar freyiu.

⁴Hvernveg skal kenna freyiu. Suo at kalla hana dottur niarðar. systur freyss. konu oðs. moður hnossar. eigande valfallz ok séhrimniss ok frelsa brisinga mens. vanagoð ok vanadis. hit gratfagra goð. áástagoð.

kenningar sífiar.

⁵Hvernveg skal kenna síf. Suo at kalla hana konu þórs. moður vllar. hit harfagra goð. elia iárnsóxu. moðir þruðar.

kenningar iðunnar.

⁶Hvernveg skal kenna jðunne. Suo at kalla hana konu braga ok gétannde eplanna. en eplin eru ellilyf ásanna. hon er ok ranfeigr þiassa jótuns. Suo er rett at kenna

¹⁻⁶) *literis initialibus spatia vacua relicta sunt.*

ása at kalla einn hvern þeirra annars nafne ok kenna við verk sín eða eign eða éttir. Suo eð sama má kenna ásynjur at nefna einhueria þeirra annarar nafne ok kenna við verk sín eða eign eða éttir.

*kenningar heimsins*¹.

²Hvernveg skal kenna himenenn. Suo at kalla hann ymiss haus ok jótun haus. ok erfíðe eða hyrðe duerganna. hialm vestra ok austra suðra ok norðra. landd solar ok tungls ok himintungla vagna ok veðra. hiálmr eða hus loptz ok iarðar ok solar. Suo kuað arnorr iarlaskalld.

Vangr skiollungr stígr all dri
jafnmilldr a við skialldar
þerss er grams und gömlum
nóg³ rausn ymiss hause.

Ok enn sem hann kuað.

Biðrt verðr sól at suartri
sóckr folld j mar dóckuan
brestr erfíði austra
allr glymr siárr a fióllum.

Suo kuað kolle.

Allz einnge verðr inga bóðuar huatr ne betri
vnnidir solar grundu bréðr landreki éðre.

Suo kuað þioðolfr hinn hvínverski.

Ok at jsiarns leiki moðr suall meíðe blóðe
jarðar son hinn diarfe mána vegr vnd hánum.

Suo kuað ormr barreyiaskalld.

Huegi er drópniss drógar
dis ramman spyr ek uisa
sa réðr valldr fyrri vellde
vagns brautar mer fagnar.

Suo kuað brage.

Hinn er varp á viðu yfir manna siót margra
vinda aundur disar munlóg fauður augum.

¹) sic mbr.; corr. himinsins. — ²) *literæ initiali vacuum spatium relictum est.* — ³) sic contra metrum mbr. pro: gnóg.

Suo kuað markus.

Fiarri hefir at finniz dyrre
flotna vórðr á elkers botne
hafa leyfir huerr maðr éfi
hringvarpaðan gialfri kringdum.

Suo kuað steinn herðisarson.

Hás kueð ek helgan rési
heimtialldz at brag þeima
mérð telz framm en fyrða
fer¹ þuiat hann er dyrre.

Suo kuað arnorr jarla skalld.

Hialpþu dyrr konungr dyrum
dags grundar hermunde.

Ok enn sem hann kuað.

Sannr stiller hialp þu sniðllum
soltiallda rógvalde.

Suo kuað hallvarðr.

Knútr verr jórð sem itran
allz drottinn sal fialla.

Suo kuað arnorr.

Mikáll vegr þat er misgert þickir
manvitz froðr ok allt hið goða.
tígge skiptir siðan seggium
solar hialms á dème stóle.

kenningar jarðar.

²Hvernveg skal kenna jórð. Suo at kalla hana ymiss hollð ok moður þors dottur onars. bruðe oðens. eliu friggjar ok rindar ok gunnlaðar. suéru sífiar. golflok³ ok botn [veðra. siðrr hallar dyra⁴. dottir náttar. systir auðs ok dags. Suo kuað eyuindr skalldaspiller.

Nu er alfróðull elfar ráð eru ramrar þioðar
jótna dolgs of folginn rikmagnaðrar slikrar.

¹) mbr. f', quod fortasse legendum esset fyrr. — ²) *literæ initiali vacuum spatium relictum est.* — ³) sic mbr.; göll, lok (?) — ⁴) a [sic pro: veðra hallar, sior dyra.

Suo kuað hallfreðr vandrédaskalld.

Ráð laukz at sa síðan
sniallráðr konungs spíalle
atti ónga dottur
annars víði granna.

Ok enn .

Breiðleita gat brúðe stefnir stóðuar hrafna
baleygs at ser teygða stala ríks at malum.

Suo er enn ritað .

Fiarre hefir at finnez dyrre Ƿ cetera.

Suo kuað þioðolfr .

Vtan bindr við enda hreins við hufe rónum
elgvers glóðuðr hersa hafs botne far gotna.

Suo kuað hallfreðr .

Þui hygg fleyiannde frégian
ferr jórd vnd menþuerri
itran einn at lata
auðs þerssa miök traudan.

Suo kuað þioðolfr .

Dolg líos hefir dasi endr þa er eliu rindar
darlatr stadit fiarre jmynda tok skynder.

kenningar siofar.

¹Hvernig skal kenna sio. Suo at kalla hann ymiss
bloð. heimséki goðanna. ver ránar. faðir égiss détra þeirra
er suo heita. himin gléfa dufa. bloðughadda. hefring.
vðr. hrónn. bylgia. bara. kolga. lannd ránar ok égiss
déttra ok skipa ok skips heita kialarr stals smiða. syiu.
fiska. isa. sékonunga leið ok brautir égir. hringr eyia ok
lannda ok skeria dorgar lað ok séfugla ok byriar. Suo
kuað ormr þarreyiaskalld.

Vtan geyrr á eyre
ymiss bloð fara goðra.

¹) *literæ initiali vacuum spatium relictum est.*

Suo kuað refr .

Vóg þrysta berr vestan
vétti ek branndz fyrir lanndi
hualmene skefr huna
hugdyr of lóg bugu.

Suo kuað sueinn .

Þa er elreifar ófu fals við frost of alnar
égiss détr ok téttu fiarðgarz rokur harðar.

Suo kuað refr .

Férir biðrn þar er bara opt j égiss kiapta
brestr vndinna festa vtsuól gymiss vólfa.

Her er suo sagt at allt er eitt égir ok hler ok gymir.

Ok enn sem hann kuað .

En siagnipu sleipnir ranar rauðum steine
slítr vinnriðinn huitar runnit briost or munne.

Suo kuað einarr skulason .

Harðr hefir aurt fra iørðu
eluinndr suana strindar
blackr léttr j sogh sóckua
snégrund skipe hrundit.

Ok enn sem hann kuað .

Margr ris en drifr dorgar
dynr stónng j suigh lónngum
spennð verða stóg stunnðum
stirðr keipr fyrr a greipum.

Ok enn .

Grans¹ bera gullna spanu
gófug ferð er su jófre
skytr holmfótur heita
hrafne sneckiu stafna.

Ok enn sem hann kuað .

Haust kaulld skottar helldr
holmrónd varar andre.

¹) *s. grams; gräs, membr.*

